

Figini, Sert, Utzon o Jacobsen, y otros muchos, han reelaborado en su propuesta los tipos de casa patio de tradición grecolatina, la casa gótica, la casa inglesa, las cartujas, etc. En nuestro siglo, los distintos modelos de urbanización han usado la casa aislada, en hilera o en tapiz (formando "ínsulas") pero también patrones de agregación más densos como la casa con corredor o la casa en línea, etc. Existen numerosos manuales que tratan de los modelos de agrupación residencial en la experiencia moderna y contemporánea y que podemos utilizar como fuente de información. Pero a nosotros lo que nos interesa destacar, en los ejemplos de la arquitectura moderna, es aquella tensión etimológica que ilustra el sustantivo entendimiento del proyecto como una elaboración sintáctica que trabaja con un material ejemplar del cual extrae su dimensión paradigmática para construir con el nuevos escenarios para la vida. La casa patio, la casa estrecha de una nave y la casa que se resume en una sala, parecen construir la última posibilidad de reducción del tema de la casa. En la casa patio encontramos la expresión de la privacidad pero también la posibilidad de asociación; en la casa gótica, la forma más urbana y sociable, volcada hacia el espacio público y el intercambio; en la casa hall la expresión de la privacidad como individualidad y exclusión. Exploraremos estas cuestiones y trataremos de ordenar los ejemplos para construir un pequeño diccionario etimológico y una bibliografía esencial. En la segunda mitad del curso el trabajo de análisis se solapará con la elaboración de un anteproyecto entendiendo este trabajo como la tarea de bricoleur, que usa trozos y sobras para recomponer algo con sentido. Período lectivo: febrero a mayo de 1994. Idioma: castellano y catalán.

COMPLEMENTS DE PROJECTES IV.
EL COLOR I L'ARQUITECTURA:
TRES INTERVENCIIONS EN CENTRES
HISTÒRICS DE NUCLIS RURALS.
Professorat: Josep Bosch Espelta, Santiago
Roqueta Matías, Teresa Rovira Llobera.
Objectius del curs: El curs es proposa la
recerca de criteris d'intervenció cromàtica
per millorar la qualitat paisatjística de les
àrees ciutadanes que seran objecte
d'estudi. S'analitzaran les causes de la
degradació cromàtica d'aquestes àrees i
s'aprofundirà en les teories sobre la
percepció del color per reflexionar sobre
l'incidència d'aquest en la forma
arquitectònica. Així mateix, entenem que
el projecte arquitectònic constitueix la via
de coneixement de l'arquitectura que, en
un seminari com aquest, confereix un
sentit real a les reflexions teòriques. Amb
la voluntat d'inscriure la reflexió en el
marc de l'activitat projectual, es proposen
com a temes de treball problemes reals i

verificables que permetin valorar l'abast
de les esmentades teories en l'arquitectura.
Contingut: El projecte que es
desenvoluparà durant aquest curs,
consisteix en l'estudi de les façanes que
envolten tres àmbits urbans del Pallars
Jussà. Es tractarà d'elaborar una proposta
d'intervenció, amb mitjans abordables a
curt termini per a la millora de la qualitat
formal dels centres històrics. El projecte
es podrà realitzar individualment, o en
grups de dos o tres o quatre alumnes. Els
resultats d'aquest treball seran objecte
d'una exposició a la Seu del Consell
Comarcal del Pallars Jussà. El format de
presentació s'unificarà a DIN A3 per tal
de facilitar una possible publicació.
Classes teòriques: Durant el curs
s'alternaran les classes pràctiques (anàlisi
i seguiment del desenvolupament dels
projectes) amb les següents classes
teòriques: La relativitat del color, per
Teresa Moreno. Teories del color, per

Josep Bosch. El color i l'arquitectura en l'obra de Luis Barragán, per Imma Josemaría. El color i el paisatge en l'obra de Roberto Burle Marx, per Teresa Rovira. Horari i període lectiu: El curs es

desenvoluparà entre els mesos de febrer i juny de 1994, en el marc de l'assignatura de Complements de Projectes IV, amb el següent horari de classes: dimarts: 8,30 a 10,20 h., dijous : 10,40 a 12,30 h.

COMPLEMENTES DE PROJECTES IV. ARQUITECTURES RECICLADES III. Prof. responsable: Pilar Cós, Professor col.laborador: Santiago Roqueta, Becari FPI: Rafael Diez. TEMÀTICA. 1. Intervenció en edificis d'ús obsolet dins la trama urbana de Barcelona, construïts entre els anys 1920 i 1960, amb característiques que permetin adscriure'ls en una línia propera al racionalisme arquitectònic. 2. Aquesta intervenció es defineix a partir de l'elecció i definició de programes adaptables a les dimensions i estructura de cada edifici. 3. L'elecció d'un programa concret s'ha de justificar, també, per la seva viabilitat social, sobretot amb la definició de temes poc tractats actualment. Temàtica curs 93-94. Els edificis seleccionats per l'intervenció d'aquest any es situen a la zona geogràfica del front marítim de Barcelona. Es proposen dues opcions per desenvolupar el projecte: - actuar de forma individual en un dels edificis triats. - formar un grup de treball per desenvolupar un programa de museu a l'edifici "Lactáreas Españolas". En totes dues opcions, l'estudiant haurà de completar la informació fotogràfica i documental que serà donada al principi del curs. El taller s'estructurarà en tres blocs de diferent durada: 1-4 setmanes: elaboració del dossier inicial. 2-5 setmanes: desenvolupament del projecte bàsic. 3-4 setmanes: estudis de detall. Cada bloc comptarà amb la participació de dos professors convidats per fer una lliçó temàtica. No es preveu límit en el nombre d'assistents al curs, però els estudiants Erasmus hauran de presentar un currículum; prèviament per ésser admesos. CONCEPTE El curs es defineix a partir dels objectius següents: 1. Coneixement viu d'uns tipus d'arquitectura presents a la ciutat, sovint oblidats o desatesos. 2. Tractament i anàlisi del que és un patrimoni inèdit, que caracteritza Barcelona com un autèntic museu d'arquitectura. 3. Potenciar la recerca dels orígens i transformacions successives d'aquests edificis, a través de la manipulació directe i de l'accés i manipulació dels arxius municipals. 4. Aplicar nous programes d'ús amb criteris raonats i coherents, allunyats dels conceptes clàssics de restauració mimètica, potenciant, en canvi, el valor dels elements essencials de cada arquitectura, més enllà de solucions iconoclastes o excessivament conservadores. 5. Els programes concrets no han de plantejar una excessiva complexitat, en canvi, s'han de desenvolupar exhaustivament a nivell constructiu, ambiental i de detall, enfatitzant la determinació de materials, color, il.luminació i mobiliari. DESENVOLUPAMENT 1. Els professors responsables faciliten un doble llistat d'edificis i programes, obert a aportacions alternatives per part dels estudiants. Aquesta selecció d'edificis prové d'un treball d'investigació en curs (Catalogació d'un Fons d'Arquitectura Moderna, F. A. M.) que es realitza en el C.E.D. (Centre d'Estudis de Disseny de l'Escola). 2. Durant el curs els mateixos professors implicats i altres arquitectes convidats, exposaran exemples reals d'actuacions similars. També es podran concertar visites a obres realitzades. 3. S'establiran col.laboracions puntuals amb professors de les àrees de construcció, condicionaments, urbanisme, expressió gràfica i composició. 4. Els treballs es resoldran en tres fases successives, La primera, de recerca monumental, fotogràfica i